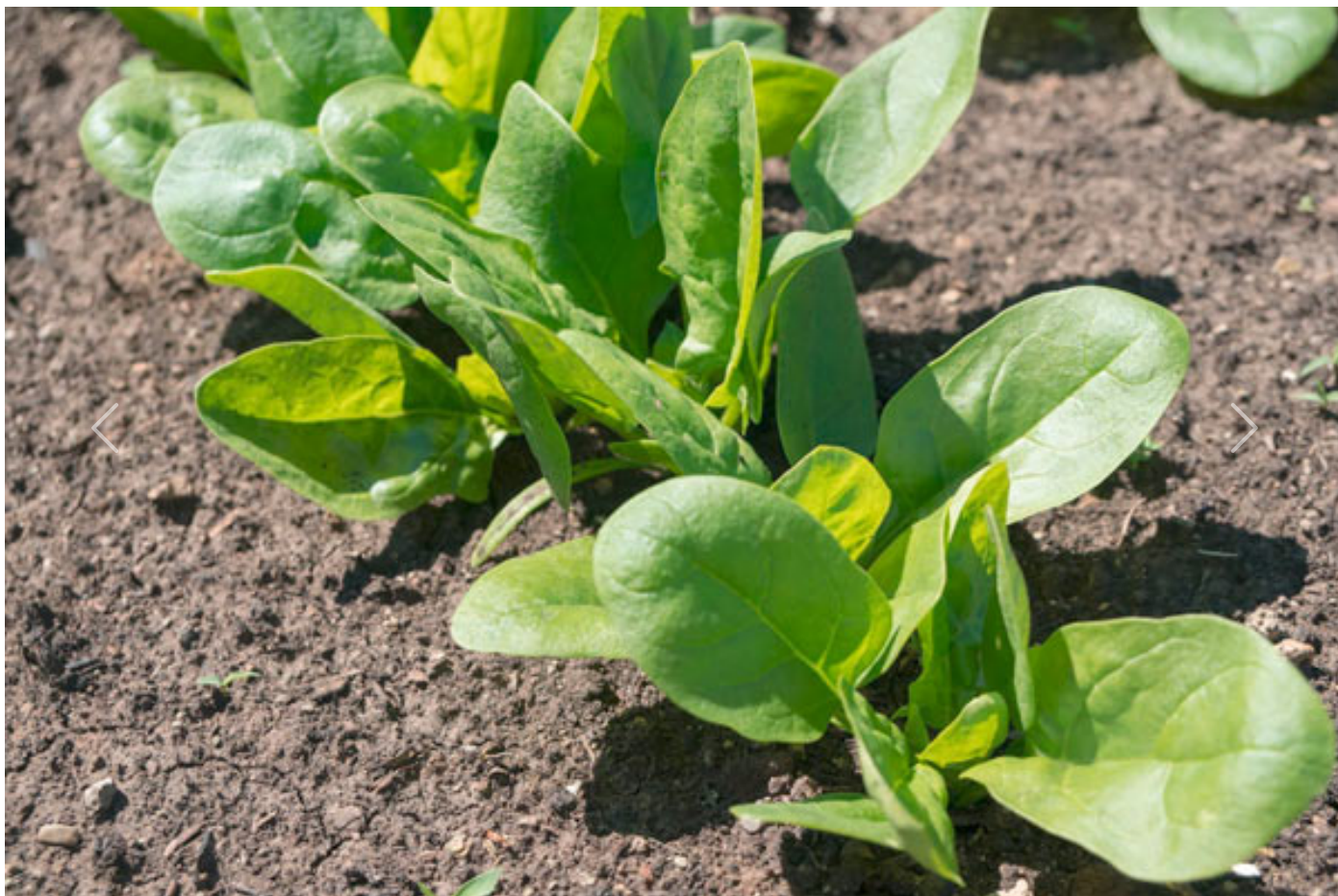

U povrtnjaku u kolovozu

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в
Пловдив

Дата: 09.08.2022 *Брой:* 8/2022

Prakse tijekom razdoblja

Razdoblje je obilježeno čestim berbama proizvodnje s polja, zbog čega se sredstva za zaštitu bilja (PPP) za tretiranje usjeva moraju odabirati s velikom pažnjom. Tretmane treba provoditi samo kada je to potrebno i s pesticidima koji imaju kratak pretharvestni interval. Krajem kolovoza sije se špinat za kasnu jesensku berbu, kao i peršin i kupus za prezimljavanje. Također se vodi briga o usjevima u polietilenskim i čelično-staklenim objektima. Presađuje se tzv. "prethodni usjev", uglavnom krastavci, koji se beru do kraja prosinca. Uzgajaju se presadnice za cjelogodišnju proizvodnju rajčice i krastavaca. Uvjeti u kolovozu–rujnu pogodni su za dezinfekciju slobodnih stakleničkih površina fumigantima tla. Dugogodišnja opažanja utvrdila su da tijekom druge polovice

kolovoza i prvih deset dana rujna pada kiša, temperature padaju i stvaraju se uvjeti za "kritična razdoblja" koja pogoduju pojavi i razvoju plamenjače, uglavnom na kasnoj rajčici, i peronospore na kupusnjačama. Stoga je potrebno poduzeti tretmane sastojina kada su takvi uvjeti prisutni.

Zaštita bilja

Budući da su agrometeorološki uvjeti u objektima zaštićenog uzgoja i na otvorenom gotovo identični, vrstni sastav štetnika se jedva razlikuje.

Kod presadnica se najčešće opaža **padaš**. Napadnute biljke i zdrave oko njih uklanjaju se, a mrlja ispod njih zalijeva se otopinom bakrenog sulfata ili amonijevog nitrata – 3,0%. Preostale biljke tretiraju se registriranim PPP – Beltanol 400 g/da. Isti postupak primjenjuje se u slučajevima truleži korijena kod novopresadenih usjeva u objektima zaštićenog uzgoja.

Kod pojedinih usjeva može se utvrditi napad sljedećih bolesti i provode se odgovarajuće mjere suzbijanja:

Rajčice (presadnice, objekti zaštićenog uzgoja, polje):

Plamenjača – Azaka 80 ml/da; Acticlustar 300–400 ml/da; Brionflo 100 SC 80 ml/da; Keyfol WP 250 g/da; Daramun 80 ml/da; Enervin SC 120 g/da; Zoxis 250 SC 70–80 ml/da; Equation Pro 0,04%; Captan 80 WG 150–190 g/da; Copforce Extra 200 g/da; Corseit 60 WG 20–30 g/da; Orvego 70 ml/da; Polyram DF 0,2%; Revus 250 SC 50 ml/da; Cymbal Flow 50 ml/da; Sphinx Extra 180 g/da; Taegro 18,5–37,0 g/da; Tazer 250 SC 80–100 ml/da.

Rana plamenjača (Alternaria lisna pjegavost) – Azaka 80 ml/da; Dagonis 100 ml/da; Zoxis 250 SC 70–80 ml/da; Captan 80 WG 150–190 g/da; Copforce Extra 200 g/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Polyram DF 0,2%; Prev-Gold 200–600 ml/da; Reflect 125 EC 100 ml/da; Sinstar 70–80 ml/da; Taegro 18,5–37,0 g/da; Tazer 250 SC 80–100 ml/da.

Krastavci (presadnice, objekti zaštićenog uzgoja, polje):

Prašnjava pepelnica – Vivando 20 ml/da (0,02%); Dagonis 60 ml/da; Domark 10 EC 50 ml/da; Zoxis 250 EC 70 ml/da; Collis SC 40–50 ml/da; Legado 80 ml/da; Limocid 800 ml/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Prev-Gold 160–600 ml/da; Reflect 125 EC 100 ml/da; Sivaar 80 ml/da; Sonata SC 500–1000 ml/da; Topaz 100 EC 33,5–50 ml/da; Trunfo 80 ml/da; Phytosev 200 ml/da; Fontelis SC 240 ml/da; Cidely Top 100 ml/da.

Peronospora krastavaca – Enervin SC 120 g/da; Zoxis 250 SC 70–80 ml/da; Equation Pro 40 g/da; Keyfol WP 250 g/da; Corseit 60 WG 20–30 g/da; Prev-Gold 160–600 ml/da; Revus 250 SC 60 ml/da; Taegro 18,5–37,0 g/da.

Paprika, patlidžan:

Prašjava pepelnica – Vivando 30 ml/da; Dagonis 60 ml/da; Zoxis 250 EC 70 ml/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Prev-Gold 160–600 ml/da; Reflect 125 EC 100 ml/da; Systhane 20 EW 30–37,5 ml/da; Systhane Ecozome EW 65–165 ml/da; Sonata SC 500–1000 ml/da; Taegro 18,5–37,0 g/da; Tazer 250 SC 80–100 ml/da; Thiovit Jet 80 WG 300 g/da; Topaz 100 EC 35–50 ml/da; Phytosev 200 ml/da; Hercules 125 SC 50–75 ml/da; Cidely Top 100 ml/da.

Plamenjača paprike – Mrlje prvih oboljelih biljaka, zajedno sa susjednim zdravim, uništavaju se zalijevanjem s 3% otopinom bakrenog sulfata ili amonijevog nitrata. Zatim se skupljaju u vreće i uništavaju izvan sastojine. Preostale zdrave biljke temeljito se poprskaju, uključujući i vrat pri površini tla. Registrirani PPP: Zoxis 250 SC 70–80 ml/da; Taegro 18,5–37 g/da; Tazer 250 SC 80–100 ml/da. Corseit 60 WG 40 g/da nije registriran, ali se može uspješno koristiti protiv ove bolesti.

Kod mrkve, celera i peršina nastavlja se opasnost od napada prašnjave pepelnice i lisne plamenjače. U slučaju pojave **prašnjave pepelnice**, tretirati s: Zoxis 250 SC 80–100 ml/da; Kumulus 600 g/da; Limocid 240 ml/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Reflect 125 EC 100 ml/da; Signum 60 g/da; Sonata SC 500–1000 ml/da, a u slučaju napada **lisne plamenjače** s Bordeaux Mix 20 WP 375–500 g/da.

Nastavlja se opasnost od napada **hrđe na poriluku**, protiv koje se prskanje provodi sa Zoxis 250 SC 80–100 ml/da; Ortiva Top SC 100 ml/da.

Pod povoljnim uvjetima i "kritičnim razdobljima" **kupusnjače** razvijaju peronosporu. Suzbija se tretmanom s Bordeaux Mix 20 WP 375–500 g/da.

Salata, glavičasta salata

Presadnice mogu biti napadnute peronosporom ili antraknozom. Suzbijaju se tretmanom s Vythane Triplo R 400–450 g/da; Bordeaux Mix 20 WP 375–500 g/da; Corseit 60 WG 20–40 g/da; Revus 250 SC 60 ml/da; Taegro 18,5–37,0 g/da.

Tijekom ovog razdoblja štetna aktivnost **paučnjaka** (paprika, patlidžan, rajčice, tikvice, poriluk, bamija, celer, peršin itd.) je visoka. Suzbijanje se provodi tretmanom sljedećim PPP: Apollo 50 SC 30–40 ml/da; Bermectin 50–100 ml/da; Akramite 480 SC 20–25 ml/da; Vertimec 018 EC 60 ml/da; Voliam Targo 063 SC 80 ml/da; Zoom 11 SC 12,55–50 ml/da; Requiem Prime 500–1000 ml/da; Laota 15–100 ml/da; Naturalis 100–200 ml/da; NeemAzal T/S 0,3%; Nissorun 10 WP 75 g/da; Danitron 5 SC 100–200 ml/da; Flipper 1–2 l/da; Floramite 240 SC 40 ml/da; Shirudo 15 g/da.

Visoke temperature i očekivana depresija u razvoju **lisnih uši** ne isključuju prisutnost kolonija ovih štetnika u određenim regijama. Registrirani PPP protiv njih su: Azatin EC 100–150 ml/da; Ampligo 150 ZC 40 ml/da; Vaztak Nov 100 EC 30 ml/da; Delmur 50 ml/da; Closer 120 SC 20 ml/da; Mavrik 2 F 20 ml/da; Mospilan 20 SP 12,5 g/da; Mospilan 20 SG 25 g/da; Niimik Ten 390 ml/da; Oikos 100–150 ml/da; Sivanto Prime 45 ml/da; Teppeki/Aphinto 10 g/da; Flipper 1–2 l/da; Shirudo 15 g/da.

Protiv **tripsa** (prenositelja virusnih bolesti brončanosti rajčice, paprike, patlidžana i drugih) primjenjuju se sljedeći: Azatin EC 100–150 ml/da; Dicarzol 10 SP 556 g/da; Exalt 200–240 ml/da; Limocid 400–800 ml/da;

Niimik Ten 390 ml/da; Oikos 100–150 ml/da; Requiem Prime 500–1000 ml/da; Sineis 480 SC – 10–37,5 ml/da; Naturalis 100–150 ml/da; Flipper 1–2 l/da.

U uzgoju rajčice i paprike mora se pratiti pojava i šteta koju uzrokuju gusjenice **noćnih leptira**. Gusjenice se mogu suzbiti tretmanom s Avant 150 EC 25 ml/da; Exalt 200–240 ml/da; Voliam Targo 063 SC 80 ml/da; Dipel 2X 100 g/da; Rapax 100–200 ml/da; Oikos 150 ml/da; Niimik Ten 390 ml/da. Protiv **moljca rajčice (Tuta absoluta)** mogu se koristiti sljedeći proizvodi: Avant 150 EC 25 ml/da; Alverde 240 SC